

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 19 stycznia 2015 r. skierowanym przeciwko (...) S.A. w upadłości likwidacyjnej powód P. O. wniósł o zasądzenie na swoją rzecz kwoty 30.000 zł tytułem zaległego wynagrodzenia, przewidzianego § 7 umowy o pracę na czas nieokreślony wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 11 września 2014 r. do dnia zapłaty. W uzasadnieniu podał, iż zawarta pomiędzy stronami umowa o pracę z dnia 17 października 2012 r. przewidywała wypłatę przez pozwanego na rzecz powoda dodatkowego wynagrodzenia „odszkodowania” w kwocie 30.000 zł w przypadku wypowiedzenia umowy przez pracodawcę. Pozwany wypowiedział w dniu 31 lipca 2014 r. powodowi umowę o pracę, jednak nie wypłacił ww. odszkodowania (pozew k. 13 – 15).

W odpowiedzi na pozew z dnia 10 lutego 2015 r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa w zakresie dochodzonej kwoty głównej 30.000 zł oraz odrzucenie pozwu w zakresie roszczenia o odsetki ustawowe od kwoty 30.000 zł. W uzasadnieniu podał, iż żądanie powoda nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż powód domaga się odszkodowania na podstawie nieważnych postanowień umowy o pracę. Zdaniem pozwanego określenie przez strony umowy o pracę odszkodowania tytułem rozwiązania umowy o pracę przez pracodawcę w wysokości wyższej niż przewidziana regulacjami ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników stanowi czynność przekraczającą zwykły zarząd (odpowiedź na pozew k. 36 – 41).

W toku procesu strony podtrzymały swoje stanowisko.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Postanowieniem z dnia 11 maja 2012 r. Sąd Rejonowy w Kielcach ogłosił upadłość (...) S.A. w K., jednocześnie określił, że upadłość będzie prowadzona z możliwością zawarcia układu.

Ww. postanowieniem Sąd wyznaczył T. S. na nadzorcę sądowego upadłego.

Dowód: postanowienie k. 49

Z powodu braku quorum doszło do zmiany opcji upadłości z układowej na likwidacyjną.

Okoliczności bezsporne

W dniu 17 października 2012 r. powód zawarł z (...) S.A. w K. umowę o pracę na czas nieokreślony.

Zgodnie z § 7 ww. umowy w przypadku wypowiedzenia umowy przez pracodawcę, pracodawca miał wypłacić pracownikowi odszkodowanie w wysokości 30.000 zł brutto.

Umowę w imieniu pozwanego podpisali członkowie zarządu – A. K. oraz R. D..

Dowód: umowa w załączonych aktach osobowych

Umowa z dnia 17 października 2012 r. została zawarta bez zgody nadzorcy sądowego.

Okoliczność bezsporna

T. S. wiedział o zatrudnieniu powoda i nie negował zasadności jego zatrudnienia, jednak nie okazano mu, pomimo próśb, umowy o pracę. O treści umowy o pracę dowiedział się w lipcu 2014 r.

Nie było dorozumianej zgody ze strony nadzorcy sądowego na zawieranie tego rodzaju umów.

Nadzorca sądowy prowadził rozmowy z zarządem, w zakresie kierowania spółką. W przypadku, gdy zarząd miał wątpliwości, występował do nadzorcy sądowego o zgodę. Zgoda była wydawana lub nie.

Dowód: zeznania T. S.

Pismem z dnia 31 lipca 2014 r. pozwany wypowiedział powodowi umowę o pracę z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia. Jako przyczynę wskazał likwidację pracodawcy związaną ze zmianą opcji postępowania upadłościowego pozwanego z układowej na likwidacyjną, a w konsekwencji stanowiska pracy powoda, spowodowaną likwidacją etatu pracowniczego Dyrektora Finansowego w zakładzie pracy pozwanego.

Dowód: wypowiedzenie k. 18

Pismem z dnia 29 września 2014 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty w terminie 7 dni kwoty 30.000 zł tytułem odszkodowania.

Dowód: pismo wraz ze zwrotnymi potwierdzeniami odbioru k. 20 - 22

Wynagrodzenie powoda liczone jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy wynosiło 9.000 zł.

Dowód: zaświadczenie k. 42

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych wyżej dowodów. Zdaniem Sądu dowody z dokumentów oraz dokumentów prywatnych stanowią wiarygodny materiał dowodowy, gdyż ich treść jest jasna i oczywista, nie budzi wątpliwości. Strony ponadto nie kwestionowały treści, ani prawdziwości złożonych dokumentów.

Ustając stan faktyczny Sąd oparł się również częściowo na zeznaniach powoda oraz T. S..

W ocenie Sądu zeznania powoda uznać należy za wiarygodne w części w jakiej znajdują one swoje potwierdzenie w pozostałym zgromadzonym materiale dowodowym, tj. w zakresie w jakim podaje on, iż nadzorca sądowy nie wyrażał zgody na zawarcie z nim umowy o pracę. W pozostałym zaś zakresie zeznania powoda nie zasługują na przyznanie im walurowi wiarygodności, zdaniem Sądu stanowią one jedynie emanacje stanowiska procesowego.

Zdaniem Sądu za w pełni wiarygodne uznać należy zeznania T. S., który w sposób spójny, logiczny i wyczerpujący przedstawił zasady funkcjonowania pozwanego, kategorycznie przy tym podając, iż umowę o pracę z powodem widział dopiero w lipcu 2014 r. i została ona zawarta bez jego zgody. Zeznania znajdują swoje potwierdzenie w pozostałym zgromadzonym materiale dowodowym, w tym w załączonych do niniejszych akt dokumentach.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 76 ust 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. prawo upadłościowe i naprawcze, w postępowaniu upadłościowym z możliwością zawarcia układu zarząd mieniem wchodzącym w skład masy upadłości sprawuje upadły pod nadzorem nadzorcy sądowego, chyba że sąd ustanowił zarządcę. Sąd ustanawia zarządcę, jeżeli upadły nie daje rękojmi należytego sprawowania zarządu. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, upadły sprawujący zarząd własny jest uprawniony do dokonywania czynności zwykłego zarządu. Na dokonanie czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu jest wymagana zgoda nadzorcy sądowego, chyba że ustawa przewiduje zgodę rady wierzycieli (art. 76 ust 3 powołanej ustawy). Wskazać zatem należy, iż w przypadku ustanowienia zarządu własnego upadły jest uprawniony do czynności zwykłego zarządu, a na czynności przekraczające ten zakres wymagana jest zgoda nadzorcy sądowego, chyba że ustawa wymaga zgody rady wierzycieli.

Pojęcie zwykłego zarządu nie jest ustawowo definiowane, dlatego też istnieją trudności interpretacyjne do zakresu tych czynności. Należy stwierdzić, że przez te czynności należy rozumieć takie, które zmierzają do utrzymania rzeczy w stanie nie pogorszonym, zgodnie z zasadami prawidłowej gospodarki. W tych granicach również istnieje możliwość zaciągania zobowiązań, które są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania przedsiębiorstwa upadłego, jeżeli nie prowadzi to do wyzbycia się majątku upadłego czy też jego obciążenia (por. wyrok SN z 13 czerwca 2002 r., V

CKN 1063/2000, Lexis.pl nr 379801). Trzeba jednakże z całą mocą pokreślić, że o tym, czy określona czynność przekracza granice zwykłego zarządu, decyduje konkretny przypadek. Zależy to jest też od wielkości majątku upadłego i od skali prowadzonej przez niego działalności gospodarczej. Określona czynność prawna zobowiązująca w przypadku niewielkiego przedsiębiorstwa może zostać uznana za czynność przekraczającą zwykły zarząd, a w przypadku działalności w dużych rozmiarach zwykłego zarządu nie przekroczy (por. również wyrok SN z 5 września 2002 r., II CKN 920/2000, Lexis.pl nr 376148). Sąd Apelacyjny w Katowicach w postanowieniu z 31 stycznia 2013 r. (V ACz 83/2013, Lexis.pl nr 5035504) wskazał, że pojęcie zarządu w rozumieniu analizowanego przepisu obejmuje wszystkie czynności dotyczące zarządzanego mienia. Są to nie tylko czynności prawne, ale i czynności faktyczne, a także czynności podjęte w postępowaniu sądowym oraz administracyjnym, przy czym istotne jest to, by zmierzały do utrzymania majątku zarządzanego w dotychczasowym stanie. Na czynności przekraczające zwykły zarząd wymagana jest zgoda nadzorcy sądowego, chyba że ustawa wymaga zgody rady wierzycieli. Znajduje się więc tutaj odesłanie wprost do art. 63 k.c. Zgoda nadzorcy na dokonanie przez upadłego czynności może być wyrażona zarówno przed, jak i po jej dokonaniu, przy czym w tym drugim przypadku ma moc wsteczną od jej daty. Jeśli do ważności czynności prawnej wymagana jest forma szczególna, oświadczenie obejmujące zgodę osoby trzeciej powinno być złożone w tej samej formie. Brak zgody nadzorcy powoduje, że czynność prawna jest bezskuteczna i nie wywołuje skutków prawnych do masy upadłości ani do jej wierzycieli do momentu jej potwierdzenia przez nadzorcę sądowego (zob. wyroki SN: z 7 września 1993 r., II CRN 60/93, LexisNexis nr 298583, OSNCP 1994, nr 7-8, poz. 159 i z 17 października 1978 r., II CR 352/78, LexisNexis nr 296248, OSNCP 1979, nr 7-8, poz. 153). Odnośnie skutków prawnych czynności prawnych upadłego przekraczających zwykły zarząd należy stosować analogiczne zasady do określonych w przepisie art. 138 ust. 3 prawa upadłościowego i naprawczego. Co prawda przepis ten reguluje skutki czynności procesowych upadłego dokonanych bez zgody nadzorcy sądowego, niemniej jednak przepis ten odnosi się zarówno do czynności procesowych sensu stricto, jak i do czynności o charakterze materialnoprawnym (zawarcie ugody sądowej). Brak uzasadnionych podstaw, aby np. inaczej traktować zawartą przez upadłego ugodę sądową niż ugodę pozasądową zawartą bez zgody nadzorcy sądowego.

Należy więc przyjąć, że czynność prawna dokonana przez upadłego przekraczająca zwykły zarząd nie jest nieważna, czy to na podstawie art. 58 § 1 k.c., czy to na podstawie art. 77 ust. 1 pr.up.n. Podkreślenia wymaga, że ten drugi przepis dotyczy jedynie upadłości likwidacyjnej i upadłości z możliwością zawarcia układu, gdy odebrano upadłemu prawo zarządu. Przepis ten nie reguluje natomiast przypadku, gdy upadłego ograniczono w prawie zarządu, a który to przypadek objęty jest hipotezą ust. 3 powołanej ustawy.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszego postępowania wskazać należy, iż bezspornym pozostaje, że powód w dniu 17 października 2012 r. zawarł umowę o pracę na czas określony, która zawierała zapis, iż w przypadku wypowiedzenia umowy przez pozwanego wypłaci on powodowi odszkodowanie w wysokości 30.000 zł brutto. Poza sporem pozostaje również fakt, iż ówczesnie ustanowiony dla pozwanego nadzorca sądowy nie wyraził zgody na zawarcie ww. umowy. Zdaniem Sądu powód w żaden sposób nie wykazał przed Sądem, aby „na tego rodzaju” umowy u pozwanego była zgoda dorozumiana. Pozwany natomiast kategorycznie zaprzeczył, podając iż w przypadku jakichkolwiek wątpliwości Zarząd zwracał się do niego z prośbą o akceptację konkretnej umowy i akceptację taką otrzymywał lub nie.

Przechodząc zaś do oceny, czy zapis gwarantujący wypłatę powodowi kwoty 30.000 zł tytułem odprawy, był zapisem przekraczającym zakres zwykłego zarządu, wskazać należy, iż zgodnie z art. 8 ust 1 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, pracownikowi, w związku z rozwiązaniem stosunku pracy w ramach grupowego zwolnienia, przysługuje odprawa pieniężna w wysokości:

- 1)jednomiesięcznego wynagrodzenia, jeżeli pracownik był zatrudniony u danego pracodawcy krócej niż 2 lata;
- 2)dwumiesięcznego wynagrodzenia, jeżeli pracownik był zatrudniony u danego pracodawcy od 2 do 8 lat;
- 3)trzymiesięcznego wynagrodzenia, jeżeli pracownik był zatrudniony u danego pracodawcy ponad 8 lat.

Mając zatem powyższe na uwadze, przyjmując, iż powód rozpoczął pracę 17 października 2012 r., a wypowiedzenie otrzymał w dniu 31 lipca 2014 r., czyli nie całe 2 lata później uznać należy, iż zapis ten został zawarty z przekroczeniem zwykłego zarządu, gdyż powodował znaczące obciążenie dla pozwanego (należna powodowi, na podstawie ww. ustawy kwota to 9.000 zł), tym samym wobec uznania nieskuteczności zapisu stanowiącego podstawę roszczenia powoda w niniejszej sprawie Sąd powództwo oddalił w całości.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania nastąpiło w oparciu o treść art. 98 k.p.c. stosownie do ostatecznego wyniku procesu. W związku z powyższym Sąd obciążył pozwaną kwotą 1.800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, którą ustalono na podstawie § 6 pkt 5 w zw. § 12 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Z: (...)